

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 90/2023
09.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Бате Цветковића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јована Челебића, поднетом против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Параћину Кт 309/22 од 10.10.2022. године и Основног суда у Параћину Кв 278/22 од 07.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Јована Челебића, поднет против правноснажних решења Основног јавног тужиоца у Параћину Кт 309/22 од 10.10.2022. године и Основног суда у Параћину Кв 278/22 од 07.12.2022. године.

Образложење

Решењем Основног јавног тужиоца у Параћину Кт 309/22 од 10.10.2022. године обавезан је окривљени АА да на име трошкова предистражног поступка ОЈТ у Параћину плати износ од 95.781,00 динара, у року од 3 (три) месеца од дана пријема Наредбе о одлагању кривичног гоњења.

Решењем Основног суда у Параћину Кв 278/22 од 07.12.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА изјављена против првостепеног решења.

Иако бранилац окривљеног АА, адвокат Јован Челебић у захтеву за заштиту законитости наводи да исти подноси против решења Основног суда у Параћину Кв 278/22 од 07.12.2022. године, због повреде закона, из навода захтева произилази да је захтев поднет и против решења Основног јавног тужиоца у Параћину Кт 309/22 од 10.10.2022. године, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП и битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, са

предлогом да Врховни касациони суд укине побијано решење и предмет врати на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног се указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, учињену неправилном применом одредбе члана 261. став 1. и 262. ЗКП, као и члана 7. ЗКП, са образложењем да је у конкретном случају, у ситуацији када није било истраге, приликом доношења одлуке о трошковима кривичног поступка, суд првенствено морао да утврди када је кривични поступак покренут, а сходно томе и када је тужилац започео са извођењем доказних радњи, што је према наводима браниоца од 20.07.2022. године када је окривљени саслушан у својству осумњиченог. Према ставу браниоца, након што је окривљеном омогућено да учествује у кривичном поступку, настали су трошкови допуне налаза вештака саобраћајне струке и то су заиста трошкови кривичног поступка, док све радње предузете пре тог момента, не представљају радње предузете у кривичном поступку и самим тим окривљени није могао бити обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка насталих предузимањем тих радњи.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани.

Исти наводи о повреди закона из члана 441. став 4. ЗКП били су предмет разматрања Основног суда у Параћину који је поступао у другом степену по жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, и овај суд као другостепени, је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 2. решења Кв 278/22 од 07.12.2022. године, изнео јасне и аргументоване разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

И по налажењу Врховног касационог суда, одбачај извештаја ПС Параћин, који је третиран као кривична пријава, решењем Основног јавног тужиоца у Параћину КЕО 138/22 од 11.01.2023. године, након што је окривљени АА испунио обавезе наложене наредбом јавног тужиоца о одлагању кривичног гоњења, на основу члана 283. став 1. тачка 2) ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења. Наиме, реч је о примени супротног начела - начела опортунитета, којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца за кривична дела која се гоне по службеној дужности остављена могућност процене оправданости кривичног прогона. У основи овог института је погодовање осумњиченом јер му се, уместо кривичног поступка и санкције, нуди могућност испуњења одређене друштвено-корисне обавезе, а за узврат му се нуди,

најпре, одлагање кривичног гоњења и коначно одбацивање кривичне пријаве, односно у овом случају извештаја полиције, уколико испуни преузете обавезе.

Наведене погодности, прописане одредбом члана 283. ЗКП, не могу се проширити и на додатне погодности у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка, па ни трошкова насталих у поступку прикупљања доказа, пре процесних момената предвиђених у члану 7. ЗКП, посебно имајући у виду да према одредби члана 261. став 1. ЗКП, у трошкове кривичног поступка спадају и издаци учињени поводом поступка, дакле и издаци из предистражног поступка, сходно одредби члана 2. тачка 14) ЗКП, према којој се израз „поступак“, односи и на предистражни поступак и на кривични поступак, који започиње доношењем наредбе о спровођењу истраге – члан 7. тачка 1) ЗКП.

Налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд је супротне наводе браниоца оценио неоснованим.

Поред овога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву указују на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, међутим, како повреде наведених одредаба, не представљају законске разлоге, због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца због повреде закона, Врховни касациони суд се у разматрање и оцену ових навода захтева за заштиту законитости није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић